

TOPLUMSAL ACI/TOPLUMSALIN ACISI ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 2021

**TOPLUMSAL ACI/TOPLUMSALIN ACISI
ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 2021**

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS'TE 2020 YILINDA YAYIMLANMIŞ METİNLERDEN YAPILAN SEÇKİNİN TÜRKÇE ÇEVİRİSİDİR.

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI 693
PSİKE İSTANBUL PSİKANALİZ KİTAPLIĞI
ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 7

ISBN: 978-605-399-581-4

ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIKLARI DİZİSİ, THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS ULUSLARARASI YILLIKLARI (THE IJP ANNUALS), İSTANBUL PSİKANALİZ EĞİTİM, ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DERNEĞİ (PSİKE İSTANBUL) VE İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI İŞBİRLİĞİ İLE YAYIMLANMAKTADIR.

1. BASKI İSTANBUL, NİSAN 2022

© İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İŞLETMESİ

YAZIŞMA ADRESİ: HACIAHMET MAHALLESİ, PİR HÜSAMETTİN SOKAK, No:20, 34440, BEYOĞLU / İSTANBUL
TELEFON: 0212 311 64 63 - 311 61 34 / FAKS: 0212 216 24 15 • SERTİFİKA No: 51672

www.bilgiyay.com

E-POSTA yayin@bilgiyay.com

DAĞITIM dagitim@bilgiyay.com

YILLIK YAYIN KURULU

EDİTÖR MELİS TANIK SIVRI

YARDIMCI EDİTÖRLER ASLI DAY, ŞEYDA POSTACI

ÜYELER ASLI KURUOĞLU, BELLA HABİP, NİLÜFER ERDEM, NİLGÜN TAŞKINTUNA

ÇEVİRİMENLER ASLI DAY, ASLI KURUOĞLU, AYLİN ERBAHAR, BELLA HABİP, İREM MİZRAHİ, MELİS TANIK SIVRI, NİLÜFER ERDEM, NİLGÜN TAŞKINTUNA, ŞEYDA POSTACI

DİZİ EDİTÖRÜ M. İŞİL ERTÜZÜN

YAYINA HAZIRLAYAN CEM TÜZÜN

TASARIM MEHMET ULUSEL

DİZGİ VE UYGULAMA GÖRKEM DİDEM ÖZTUNCER

DİZİN GÖRKEM DİDEM ÖZTUNCER

BASKI VE CİLT MEGA BASIM YAYIN SAN. VE TİC. A.Ş.

ÇİHANGİR MAH. GÜVERCİN CAD. No: 3/1 BAHA İŞ MERKEZİ A BLOK KAT: 2 AVCILAR İSTANBUL

TELEFON: 0212 412 17 00 / FAKS: 0212 422 11 51 • SERTİFİKA No: 44452

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ LIBRARY CATALOGING-IN-PUBLICATION DATA

İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ KATALOGLAMA BÖLÜMÜ TARAFINDAN KATALOGLANMIŞTIR.

Names: Tanık Sivri, Melis, editor. | Day, Aslı, editor. | Postacı, Şeyda, editor. | Day, Aslı, translator. | Kuruoğlu, Aslı, translator. | Erbahar, Aylın, translator. | Habip, Bella, translator. | Mizrahi, İrem, translator. | Tanık Sivri, Melis, translator. | Erdem, Nilüfer, translator. | Taşkintuna, Nilgün, translator. | Postacı, Şeyda, translator.

Title: Toplumsal acı/toplumsalın acısı : uluslararası psikanaliz yilligi 2021 = The international journal of psychoanalysis Turkish annual / editör Melis Tanık Sivri ; yardımcı editörler Aslı Day, Şeyda Postacı ; çevirmenler Aslı Day, Aslı Kuruoğlu, Aylın Erbahar, Bella Habip, İrem Mizrahi, Melis Tanık Sivri, Nilüfer Erdem, Nilgün Taşkintuna, Şeyda Postacı.

Description: İstanbul : İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2022. | Includes bibliographical references and index.

Series: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları; 693. Psike İstanbul Psikanaliz Kitaplığı-Uluslararası Psikanaliz Yıllığı; 7.

Identifiers: ISBN: 9786053995814 (paperback)

Subjects: LCSH: Psychoanalysis. | Psychoanalysis --Periodicals. | COVID-19 (Disease) --Psychological aspects. | Psychotherapy.

Classification: LCC: BF173.A2 U48 2022

**PSİKE İSTANBUL PSİKANALİZ KİTAPLIĞI
ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIKLARI**

**TOPLUMSAL ACI/TOPLUMSALIN ACISI
ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI 2021**

**THE INTERNATIONAL JOURNAL
OF PSYCHOANALYSIS TURKISH ANNUAL**

YILLIK YAYIN KURULU

EDİTÖR MELİS TANIK SIVRI

YARDIMCI EDİTÖRLER ASLI DAY - ŞEYDA POSTACI

ÜYELER ASLI KURUOĞLU - BELLA HABİP - NİLÜFER ERDEM - NİLGÜN TAŞKINTUNA

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS
SIGMUND FREUD YÖNETİMİNDE ERNEST JONES TARAFINDAN KURULMUŞTUR.

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS
BAŞ EDİTÖR DANA BIRKSTED-BREEN

THE INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS YILLIKLARI
BAŞ EDİTÖR NİLÜFER ERDEM

AVRUPA PSİKANALİZ YILLIKLARI

FRANSIZCA: L'ANNÉE PSYCHANALYTIQUE INTERNATIONALE

İTALYANCA: ANNATA PSICOANALITICA INTERNAZIONALE

ALMANCA: AUSGEWÄHLTE BEITRÄGE AUS DEM INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS

TÜRKÇE: ULUSLARARASI PSİKANALİZ YILLIĞI

RUSÇA: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ПСИХОАНАЛИТИЧЕСКИЙ ЕЖЕГОДНИК

YUNANCA: Ετήσια ελληνική έκδοση / GREEK ANNUAL - INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOANALYSIS

ROMENCE: ANUARUL ROMÂN DE PSIHANALIZA INTERNAZIONALE

LATİN AMERİKA YILLIKLARI

İSPANYOLCA: LIBRO ANUAL DE PSICOANÁLISIS

PORTEKİZCE: LIVRO ANUAL DE PSICOANÁLISIS

TÜRKÇE YILLIKLAR

EDİTÖR MELİS TANIK SIVRI

2014-2018 SAYILARI EDİTÖRÜ NİLÜFER ERDEM

2009-2013 SAYILARI EDİTÖRÜ BELLA HABİP

www.theijp.org/annuals/

www.psikanalizyilligi.com

İçindekiler

vii Yazarlar ve Yayın Kurulu

xv Sunuş

MELİS TANIK SİVRİ

- 1 1 Gampel ve Puget'nin Çalışmalarına Giriş
JORGE CANESTRI
- 7 2 Toplumsalın Acısı
YOLANDA GAMPEL
- 31 3 Belirsizlik ve Şaşkınlık Hakkında Düşünmek Ne Denli Zor?
JANINE PUGET
- 49 4 Psikanaliz ve Toplumsal Şiddet: *Uygarlığın Huzursuzluğu*
Yeniden
ROSINE JOZEF PERELBERG
- 73 5 J Vakası: Pandemi Sırasında Psikanalist Olarak Çalışmak
ANONİM
- 85 6 J Vakası: Pandemi Sırasında Psikanalist Olarak Çalışmak
FRANCIS GRIER
- 95 7 J Vakası: Pandemi Sırasında Psikanalist Olarak Çalışmak
BERNARD CHERVET
- 105 8 J Vakası: Pandemi Sırasında Psikanalist Olarak Çalışmak
LENA THEODOROU EHRlich
- 115 9 J Vakası: Pandemi Sırasında Psikanalist Olarak Çalışmak
ABBOT A. BRONSTEIN
- 127 10 Üst-benliğin Kısa Tarihi ile Birlikte Üç Makaleye Giriş
HEINZ WEISS

- 143** **11** Sapkın ve Psikotik Üstbenlik
FRANCO DE MASI
- 149** **12** Sosyolojik ve Sosyo-Psikolojik Analizlerde Üstbenlik
Kavrayışları
VERA KING VE GUNZELIN SCHMID NOERR
- 173** **13** Şiddetli Coşkular ve Yaşamın Şiddeti
AVNER BERGSTEIN
- 195** **14** Ebeveyn-Bebek Terapisinden Esinlenen Erişkin Psikanalizi:
Bebeklik Dönemi Travmasını Yeniden İnşa Etme
BJÖRN SALOMONSSON
- 223** **15** Sabina Spielrein'in Dilin Kökeni ve Gelişimine Dair Kuramı
FÁTIMA CAROPRESO
- 245** Özgün Makalelerini *The International Journal of Psychoanalysis'e*
(*Uluslararası Psikanaliz Dergisi*) Göndermek İsteyenlere
Yönergeler
- 247** *The International Journal of Psychoanalysis (IJP)*
2020 Sayıları Dizini
- 259** Özel Adlar Dizini
- 263** Kavramlar Dizini

YAZARLAR VE YAYIN KURULU

YAZARLAR

AVNER BERGSTEIN

İsrail Psikanaliz Derneği eğitim psikanalisti, süpervizörü ve öğretim üyesidir. Yetişkinler, ergenler ve çocuklarla çalışmaktadır, bir süre otizmli çocuklara özel bir anaokulunda da çalışmıştır. Bion ve Meltzer'in yazılarının klinik çıkarımları üzerine çok sayıda makale ve kitap bölümü yazmıştır, makaleleri birçok dile çevrilmiştir. Bion ve Meltzer'in *Keşfedilmemiş Zibinsel Yaşama Seferleri: Psikanaliz Spektrumunun Ötesinde (Bion and Meltzer's Expeditions into Unmapped Mental Life: Beyond the Spectrum in Psychoanalysis)* kitabının yazarıdır. Bu iki yazarın yazılarına odaklanan uluslararası okuma seminerleri düzenlemektedir. Önyargının psikanalitik olarak anlaşılmasına yaptığı katkılardan dolayı 2021 IPA Elisabeth Young-Buehl Önyargı Ödülünü almıştır. (avnerbergstein@gmail.com)

ABBOT A. BRONSTEIN

San Francisco Psikanaliz Merkezi ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) üyesi eğitim psikanalisti ve süpervizördür. *The International Journal of Psychoanalysis*'in (IJP) yardımcı editörü, yönetim kurulu üyesi ve Analist İşbaşında (Analyst at Work) bölümü editörüdür. IPA Yönetim Kurulu Kuzey Amerika temsilcisi olan Dr. Bronstein, Avrupa Çalışma Gruplarını Kuzey Amerika'ya tanıtmıştır. IPA Kuzey Amerika Karşılaştırmalı Klinik Yöntemler Çalışma Grupları eş başkanıdır. Amerikan Psikanaliz Derneği'nde yirmi yılı aşkın süredir Kleinci klinik düşünce üzerine bir tartışma grubunu yöneten Dr. Bronstein, derneğin 2017 buluşmasında seçkin analist olarak onurlandırılmıştır. IJP başta olmak üzere çeşitli uluslararası dergilerde yayımlanmış makaleleri vardır. Marie Rudden'le birlikte kaleme aldığı "Aktarım, İlişki ve Bir Nesne Olarak Analist: Kuzey Amerika Karşılaştırmalı Klinik Yöntemler Çalışma Grubu Nitel Bulguları" ("Transference, Relationship and the Analyst as Object: Qualitative Findings from the North American Comparative Clinical Methods Working Party", *IJP* 2015) başlıklı makalesi bu konuda dikkat çeken yayınlardan biridir. (abbot.bronstein@gmail.com)

JORGE CANESTRI (1942-2021)

Arjantinli psikiyatr ve psikanalist, İtalyan Psikanaliz Derneği, Arjantin Psikanaliz Derneği ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) üyesi eğitim psikanalisti ve süpervizörüydü. Roma III Üniversitesi Sağlık Psikolojisi profesörüydü. İtalyan Psikanaliz Derneği başkanı, IPA Etik Kurulu başkanı ve Avrupa Psikanaliz Federasyonu başkanı olarak görev yaptı. IPA'nın çeşitli komitelerinde üye olarak yer aldı. *The International Journal of Psychoanalysis* (IJP) ekibinde çeşitli görevlerde bulundu. Dilbilim, epistemoloji ve sinirbilimle ilgilendi. Psikanalistlerin özel ve herkesçe paylaşılan kuramlarını karşılaştıran çalışmalar yaptı. Mary S. Sigourney Ödülü aldı (2004). Makaleleri uluslararası dergilerde yayımlandı. Editörlüğünü yaptığı kitaplardan bazıları: *Kuramın Çalışmaya Aktarılması: Kuramlar Pratikte Nasıl Kullanılır? (Putting Theory to Work: How are Theories Actually Used in*

Practice?, 2012); *Zaman Deneyimi: Psikanalitik Bakışlar (The Experience of Time: Psychoanalytic Perspectives*, 2009); *Dil, Simgeleştirme ve Psikoz (Language, Symbolisation and Psychosis*, 2007); *Psikanaliz: Pratikten Kurama (Psychoanalysis: From Practice to Theory*, 2006). IJP Avrupa Editörü olan Jorge Canestri'yi bu kitabın hazırlıkları sürerken Mayıs 2021'de kaybettik.

FÁTIMA CAROPRESO

Akademisyen ve araştırmacı. Psikoloji eğitiminin ardından felsefe ve bilim metodolojisi alanında yüksek lisans ve felsefe doktorası yapmıştır. Federal Juiz de Fora Üniversitesi (Brezilya) Psikoloji Bölümü ve Psikoloji Yüksek Lisans Programında doçent olarak görev yapmaktadır. Araştırmacı olarak ana uzmanlık alanları epistemoloji ve psikoloji ve psikanaliz tarihidir. Uluslararası Spielrein Araştırmaları Derneği üyesidir. Birçok makale ve kitabın yazarı olan Caropreso'nun İngilizce yayınlarından bazıları: "Freud Metapsikolojisinde Yaşam ve Ölüm: İkinci Dürtü İkiliğinin Yeniden Değerlendirilmesi" ("Life and Death In Freudian Metapsychology: A Reappraisal of the Second Instinctual Dualism" *IJP*, 2009); "Spielrein ve Freud'un Yapıtlarında Ölüm İçgüdüsü ve Haz İlkesinin Ötesinde Zihinsel Boyut" ("The Death Instinct and the Mental Dimension Beyond the Pleasure Principle In the Works of Spielrein and Freud" *IJP*, 2017); "Sándor Ferenczi'nin Düşüncesinde Bilgi ve Gerçeklik Duygusu" ("Knowledge and the Sense of Reality In Sándor Ferenczi's Thought", *Psicologia em estudo*, 2019). (fatimacaropreso@uol.com.br)

BERNARD CHERVET

Paris Psikanaliz Cemiyeti üyesi eğitim psikanalisti ve süpervizördür. Paris ve Lyon şehirlerinde özel muayenehanesinde çalışmaktadır. Paris ve Lyon şehirlerinin enstitülerinde de eğitim analisti olarak görevini sürdürmektedir. Fransızca konuşan Psikanalistler Kongresinde 2009 yılında "Sonradan Etki" (Après-coup) temasıyla kongrenin raportörü olmuştur. Aynı zamanda bu kongrenin sekreterliğini 2016 yılından beri sürdürmektedir. Paris Psikanaliz Cemiyeti Yayınlarının kurucusu ve başkanıdır. Psikanaliz dergilerinde yayımlanmış 240 adet makalesi ve birçok kitapta katkısı bulunmaktadır. 2017 yılında 55. Maurice Bouvet ödülünü kazanmıştır.

LENA THEODOROU EHRLICH

Michigan Psikanaliz Enstitüsü eğitim psikanalisti ve süpervizörü, Denver Psikanaliz Enstitüsü öğretim üyesi ve Michigan Üniversitesi Psikiyatri Bölümü klinik süpervizördür. Psikanaliz, psikoterapi ve süpervizyon çalışmalarını 30 yıldır Ann Arbor, Michigan'da sürdürmektedir. Analize başlama ve derinleştirme, psikanaliz uygulaması inşa etme ve sürdürme konusunda literatüre yaptığı orijinal katkılarla uluslararası alanda tanınmaktadır. 2019 yılında yazdığı "Teleanaliz: Kaygan bir Yokuş mu yoksa Zengin bir Fırsat mı?" ("Teleanalysis: Slippery Slope or Rich Opportunity?") makalesiyle, psikanaliz bilimine ve dergiye yaptığı seçkin katkılardan dolayı 2019 Journal of the American Psychoanalytic Association ödülünü kazanmıştır. 2020'de yayınlanan *Tersinden Psikanaliz: Analitik Bir Kimlik ve Uygulama Geliştirme ve Sürdürme (Psychoanalysis from the Inside Out: Deve-*

loping and Sustaining an Analytic Identity and Practice) adlı kitabı Amazon ve Routledge Press sitelerinde bulunabilir. Dr. Ehrlich Atina, Yunanistan'da doğup büyümüş, genç bir yetişkin olarak ABD'ye göç etmiştir. (lenaehrlich@drlenaehrlich.com)

YOLANDA GAMPEL

Tel-Aviv Üniversitesi, Sackler Tıp Fakültesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü ve İleri Psikoterapi Programında profesördür. 1985-1987 yılları arasında l'Université de Paris Nanterre ve 2000-2001 yıllarında l'Université Lumière II Lyon'a doçent olarak davet edilmiştir. İsrail Psikanaliz Derneği ve Enstitüsünün 1989-1991 yılları arasındaki başkanlığı yanı sıra 2001-2005 tarihlerinde Avrupa Psikanaliz Federasyonu başkan yardımcılığı görevlerini sürdürmüştür. 2007-2011 yılları arasında Uluslararası Psikanaliz Birliği yönetim kurulunda Avrupa temsilcisi olarak görev yapmış ve 2001'de Hayman Uluslararası Travma Yaşamış Çocuk ve Yetişkinlere İlişkin Yayınlanmış Çalışma Ödülü'nü ve 2006'da Mary S. Sigourney Ödülü'nü almıştır. Çeşitli psikanaliz dergilerinde farklı dillerde birçok makale yayımlamış ve ayrıca çocuklara, analiste ve psikanalitik sürece yönelik sosyal ve politik şiddetin etkileri üzerine çeşitli kitap bölümleri yazmıştır. *Ces Parents qui Vivent a Travers Moi: Les Enfants de Guerres* adlı kitabı Fayard tarafından Fransızca olarak yayımlanarak dört dile çevrilmiştir. (yolandag@tauex.tau.ac.il)

FRANCIS GRIER

Britanya Psikanaliz Cemiyeti üyesi eğitim psikanalisti ve süpervizörüdür. *The International Journal of Psychoanalysis* (IJP) yardımcı editörü ve seçilmiş baş editörüdür. Aynı zamanda çift terapistidir ve Londra'da serbest çalışmaktadır. Genelde psikanaliz tedavisine erişimi olmayan hastalarla psikanalitik çalışma alanında uzmanlaşmış Fitzjohn Ünitesindeki psikoterapistlere Tavistock Kliniğinde seminer vermektedir. Tavistock Kliniği Erişkin Psikanalizi Eğitimi Programındaki ana klinik semineri yürütmektedir. Yazdığı ve editörlüğünü yaptığı pek çok makale, kitap bölümü ve *Oidipus ve Çift de (Oedipus and the Couple)* (Karnac, 2005) dahil olmak üzere çift terapisi üzerine iki kitabı vardır. Ayrıca, Verdi'nin iki operası (Rigoletto ve La Traviata), görüşme odasında müziksellik ve dürtü ve sapkınlıkların müziği üzerine yazdığı iki makalesi IJP'de yayımlanmıştır. (fjrgrier@gmail.com)

VERA KING

Sosyolog, sosyal psikolog. Frankfurt Sigmund Freud Enstitüsü başkanıdır. Goethe Üniversitesinde Sosyoloji ve Psikanalitik Sosyal Psikoloji profesörüdür. *Psyche ve Psychosozial* dergilerinin eş editörüdür. Berlin Uluslararası Psikanaliz Üniversitesi ve Tıp Akademisi Çocuk ve Ergen Psikoterapisi bilimsel danışmanıdır. Uluslararası Psikanaliz Etkileşimleri Derneği bilimsel komite üyesidir. Kendini mükemmelleştirme stratejileri, göçmen kimlikleri ve dezavantajlı aileler üzerine araştırmalar yapmıştır. İngilizce son kitabı: *Mükemmellikte Kaybolmak, Optimumlaştırmanın Kültür ve Ruh Üzerindeki Etkileri*'dir (*Lost in Perfection, Impacts of Optimisation on Culture and Psyche*). (Routledge, 2019; B. Gerisch ve H. Rosa ile birlikte). (king@soz.uni-frankfurt.de)

FRANCO DE MASI

Milano Psikanaliz Merkezinin eski başkanı ve Milano Eğitim Enstitüsünün eski sekreteridir. Uzun yıllar psikiyatri hastanelerinde çalışmış bir tıp doktoru ve psikiyatrdır. Son 40 yıldır Milano'da tam zamanlı psikanalist olarak çalışmaktadır. Ana ilgi alanı psikanalitik düşünce yoluyla az araştırılmış alanlar ve özellikle de ciddi derecede hasta ya da psikotik hastalarla ilgili kuramsal ve teknik meselelerdir. Yayımlanan kitapları: *Sadomasoşist Sapkınlık. Nesne ve Kuramlar (Sadomasochistic Perversion. The Object and Theories)* (Karnac, 2003); *Ölümü Düşünülebilir Kılma. Yaşamın Geçiciliği Meselesine Psikanalitik bir Katkı (Making Death Thinkable. A Psychoanalytical Contribution to the Problem of the Transience of Life)* (Free Association Books, 2004). Bu kitap, İtalya'da bir psikanaliz kitabına verilen en önemli ödül olan 2003 Gradiva Ödülüne layık görülmüştür. *Vulnerability to Psychosis (Psikoza Karşı Hassasiyet)* (Karnac, 2009); *Zor Hastalarla Çalışmak (Working with Difficult Patients)* (Karnac, 2012) ve son olarak *Psikoza Psikanalitik Yaklaşım. Psikopatoloji, Kökeni ve Vaka Çalışması'dır (A Psychoanalytic Approach to Psychosis. Psychopathology, Origin and Case Study)* (Routledge, 2020). Ayrıca, *Herbert Rosenfeld İş Başında. İtalya Seminerleri (Herbert Rosenfeld at Work. Italian Seminars)* (Karnac, 2001) kitabının editörüdür. (franco.demasio1@gmail.com)

JANINE PUGET (1926-2020)

Fransa doğumlu Arjantinli psikiyatr, psikanalist. Buenos Aires Psikanaliz Cemiyeti tam üyesi ve eğitim analisti, Arjantin Grup Psikolojisi ve Psikoterapisi Derneği kurucu ve onur üyesi, Daimî İnsan Hakları Komisyonu yönetim kurulu üyesiydi. Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) Önyargı Çalışma Grubunun başkanlığını yaptı. 2006-2013 yılları arasında IUSAM Aile ve Çift Psikanalizi Yüksek Lisans Programında direktörlük yaptı ve onursal profesör unvanını aldı. 2011 yılında IPA Mary Sigourney Ödülüne layık görüldü. 2014 yılında FEPAL tarafından Psikanalizde Öncü Otorite olarak adlandırıldı. Kitaplarından bazıları: *Subjetivación discontinua y psicoanálisis. Incertidumbre y certezas* (2015), *Lo vincular. Teoría y Clínica Psicoanalítica* (1997), *Violence d'Etat et Psychanalyse* (1989), *Psicoanálisis de la Pareja Matrimonial* (1988), *El Grupo y sus configuraciones: Terapia Psicoanalítica* (1982). Janine Puget'yi bu kitabın hazırlıkları sürerken Kasım 2020'de kaybettik.

ROSINE JOZEF PERELBERG

Britanya Psikanaliz Cemiyeti başkanı eğitim psikanalisti, Londra Üniversitesi Psikanaliz Biriminde misafir profesör ve Paris Psikanaliz Cemiyeti üyesidir. Brezilya Rio de Janeiro'da doğmuş, lisans derecesini burada tamamladıktan sonra Londra'da sosyal antropoloji alanında yüksek lisans ve doktora yapmıştır. *Zaman, Uzam ve Düşlem (Time, Space ve Phantasy)*; *Katledilmiş Baba, Ölü Baba: Oidipus Karmaşası ve Cinsellik Yeniden (Murdered Father, Dead Father: Revisiting the Oedipus Complex and Sexuality)*; *Aşırılık ve Temsil (Excess and Representation)* isimli kitapları Routledge and the New Library of Psychoanalysis tarafından yayımlanmıştır. *Ruhsal Çiftcinsellik (Psychic Bisexuality)* kitabı ise, en iyi düzenlenmiş kitap dalında 2019 Amerikan Psikanaliz Kurulu ve Akademisi (ABAPsa) kitap ödülünü kazanmıştır. (rperelberg@perelberg.com)

BJÖRN SALOMONSSON

İsveç Psikanaliz Derneği, Stockholm’da eğitim psikanalisti ve çocuk analistidir ve özel olarak ve Mama Mia Çocuk Sağlığı Merkezinde çalışmaktadır. Karolinska Enstitüsü, Kadın ve Çocuk Sağlığı Bölümü, Üreme Sağlığı Ünitesinde doçenttir. Psikanalitik anne-bebek tedavilerini normal bebek bakımı ile karşılaştırdığı bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu randomize kontrollü çalışma, çocuklar 4½ yaşına geldiğinde Majlis Winberg Salomonsson tarafından sürdürülmüştür. Ayrıca Katarina Kornaros ile birlikte Çocuk Sağlığı Merkezlerinde kısa psikodinamik müdahalelerin sonuçlarına dair uzun süreli bir çalışma yürütmüştür. Psikanalitik makaleleri ebeveyn-bebek psikanalitik terapisini, çocuk analizini ve “örülen/kesişen düşünceler” vaka sunum yöntemini ve estetik üzerine çalışmaları kapsar. Yayınları: *Bebekler ve Ebeveynlerle Psikanalitik Terapi: Uygulama, Kuram ve Sonuçları (Psychoanalytic Therapy with Infants and Parents: Practice, Theory and Results)* (Routledge, 2014); *Çocuk ve Ergenlerle Psikanalitik Diyaloglar (Psychoanalytic Dialogues with Children and Adolescents)* (Majlis Winberg Salomonsson ile birlikte, Routledge, 2016); *Çocuklar Ne Düşünür? (A quoi pensent les enfants)* (Èrès, 2016); *Gebelik ve Bebeklik Döneminde Psikodinamik Müdahaleler (Psychodynamic Interventions during Pregnancy and Infancy)* (Routledge, 2018). (bjorn.salomonsson@ki.se)

HEINZ WEISS

Robert Bosch Kliniği, Stuttgart’ta Psikosomatik Tıp Bölümü Başkanı olan Profesör Weiss, Frankfurt Sigmund Freud Enstitüsü Tıp Bölümünün Yöneticisidir. Tavistock Kliniği Erişkin Bölümü, Londra’da misafir bilimci olarak görev yapmıştır. Uluslararası Psikanaliz Dergisi-Eğitim Bölümünün başkanıdır ve Tuebingen Üniversitesinde eğitim vermektedir. Yayımlanmış eserleri ve kitaplarında özellikle kişiliğin patolojik örgütlenmesi, sınır patolojide zaman ve uzam, yansıtma özdeşleşim, karşıaktarım ve nihayetinde teknik sorunlar olmak üzere çağdaş Kleinci analistlerin kavramlarına geniş yer vermiştir. Kitapları arasında *Sınır İletişiminin Labirenti (Das Labyrinth der Borderline-Kommunikation)* (Stuttgart, Klett-Cotta 2009), *Travma, Suçluluk ve Onarım (Trauma, Schuldgefühl und Wiedergutmachung)* (Stuttgart, Klett-Cotta 2017) ve ayrıca Hanna Segal’in anısına son eseri *Hanna Segal Yeniden (Hanna Segal Revisited)* (Raimund Rumpeltes, Brandes & Apsel ile birlikte, 2017) vardır. (heinz.weiss@rbk.de)

YAYIN KURULU

MELİS TANIK SİVRI

Psike İstanbul ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) üyesi eğitim psikanalisti ve süpervizörüdür. Psike İstanbul kurucu üyesidir. IPA'ya bağlı Kadınlar ve Psikanaliz Komitesi (COWAP) Avrupa temsilci üyesi ve Psike İstanbul COWAP temsilcisidir. Psikanaliz alanında yayımlanmış çeviri, kitap bölümü ve makaleleri vardır. Bu makalelerden “Establishing an Authentic Artistic Identity” (2018) *Romanian Journal of Psychoanalysis*'te yayımlanmıştır. Yayına hazırladığı kitaplar: *Kadınlar Kadınları Analiz Ediyor* (E. Abrevaya ile birlikte, 2021), C. Joannidis'in *Tefekkür Yakınlıkları* (2013); *Psikanalizin 'Öteki' Yüzü: Heinz Kohut* (Y. Erten ve N. Mitrani ile birlikte, 2004). “Frida Kahlo: Aynadan Tuale Aktarılan Sessiz Çığlık” makalesiyle İstanbul Psikanaliz Derneği tarafından verilen 2011 Psikanaliz Yazıları ödülünü almıştır.

ASLI DAY

Klinik psikolog, Psike İstanbul ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) üyesi psikanalisttir. Üç dönem Psike İstanbul Yönetim Kurulu üyesi, eski Genel Sekreteri ve eski Başkan Yardımcısı'dır. 2009 yılından itibaren Uluslararası Psikanaliz Yıllığı Yayın Kurulu üyesidir. Lisans eğitimini Ege Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nde dereceyle bitirmiş, klinik psikoloji uzmanlığını da aynı üniversitede tamamlamıştır. *Öteki Peygamberler* (2001) kitabının çevirmenidir. Psikoloji ve psikanaliz alanında çeşitli makale çevirileri vardır. *Psikanalitik Psikoterapiler* (2011, Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları) kitabı içinde “William Ronald Dodds Fairbairn” bölümünün yazarıdır.

ŞEYDA POSTACI

Psike İstanbul ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) üyesi psikanalisttir. İstanbul Bilgi Üniversitesi Klinik Psikoloji yüksek lisans programı, çocuk ve ergen terapisi alt dalında süpervizördür. Melanie Klein'in *Sevgi, Suçluluk ve Onarım* kitabında, Psike İstanbul Psikanaliz Kitaplığından çıkan *Bir Düşünce Bir Usta* ve *Psikanalitik Bakışlar* kitaplarında makale çevirileri vardır. Uluslararası Psikanaliz Yıllığı yardımcı editörüdür. *Psikanaliz Defterleri* dergisinin yayın kurulu üyesidir ve “Çocuk, Ergen ve Ailesi” temalı ikinci sayısının editörüdür. “Derinlemesine Çalışma” başlıklı makalesi Türkiye Psikiyatri Derneği yayınlarının *Psikanalitik Psikoterapiler* kitabında, “Geçmişin Gölgesi: Aile Sırları” başlıklı makalesi ise *Psikanaliz Defterleri 2: Çocuk ve Ergen Çalışmaları*'nda yayınlanmıştır. *Psikanaliz Defterleri 4: Çocuk ve Ergen Cinselliği sayısında* yer alan “Anne-Babalar İçin Oidipus Rehberi” başlıklı yazısı İstanbul Psikanaliz Derneği tarafından 2020 yılı “Psikanaliz Yazıları Özgün Yapıt Başarı Ödülü”ne değer görülmüştür.

NİLÜFER ERDEM

Psike İstanbul ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) üyesi eğitim psikanalisti ve süpervizörüdür. Psike İstanbul Eğitim Komitesi başkanı ve Yayın Komitesi başkanıdır. *The International Journal of Psychoanalysis* Avrupa Yıllıkları Baş Editörüdür. 2008'den bu yana Uluslararası Psikanaliz Yıllığı (UPY) Yayın Kurulu Üyesi, 2014-2019 Yıllıkları Editörü ve UPY daimi çevirmenlerinden biridir. *Baba İşlevi; Sinema ve Psikanaliz: Filmler ve Bilinçdışı; Düşler, Düşlemler ve Masallar; Freud Konuşmaları ve Cinsiyetli Olmak* başlıklı kitaplarda, yurtiçi ve yurtdışı dergilerde makaleleri yayımlanmıştır. Lacan'ın XI. Semineri *Psikanalizin Dört Temel Kavramı* (Metis) çevirisiyle İstanbul Psikanaliz Derneği 2014 Çeviri Ödülü almıştır.

BELLA HABİP

Eğitim psikanalisti ve süpervizörüdür. Paris Psikanaliz Cemiyeti (SPP) üyesi ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA) üyesidir. Psike İstanbul kurucu üyesi ve ilk başkanıdır. Uluslararası Psikanaliz Yıllığı'nın Türkiye ilk editörüdür. *Psikanalizin İçinden, Kuram ile Klinik Buluşunca ve Kültür ve Psikanaliz* (YKY) isimli üç kitabı, çeşitli derleme kitapları ve çevirileri, Cogito, Defter, Tarih ve Toplum, İstanbul Art News Edebiyat, Doğu-Batı gibi dergilerde makaleleri vardır. Yurtdışında yayımlanmış makalelerinden en yenisi "The Incestual in Xavier Dolan's Cinematographic Work" başlığıyla *The International Journal of Psychoanalysis*'te (Volume 99, Issue 1) yayımlanmıştır.

ASLI KURUOĞLU

Psikiyatr ve psikanalistir. Çalışmalarını Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalında öğretim üyesi ve ayrıca Psike İstanbul Derneğinin çatısı altında IPA üyesi psikanalist olarak sürdürmektedir. Ankara Çağdaş Psikanalitik Psikoterapiler Derneği'nin hâlihazırda başkanlığını yapmaktadır. Tavistock ve Portman Kliniğinde (Londra) ergenlik dönemi konusunda gözlemci olarak çalışmış olup klinik ilgisi daha çok ergenlik dönemi, kişilik bozuklukları, yeme bozuklukları ve davranışsal bağımlılıklar konularında yoğunlaşmıştır. Bilimsel makaleleri yurtiçinde ve yurtdışında çeşitli dergilerde yayımlanmıştır.

NİLGÜN TAŞKINTUNA

Psikiyatri profesörü ve Uluslararası Psikanaliz Birliği (IPA), Psike İstanbul, Washington Baltimore Psikanaliz Merkezi ve Çağdaş Freudcu Topluluk üyesi psikanalistir. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalında uzmanlık eğitimini tamamlamıştır. Başkent Üniversitesi Psikiyatri Anabilim Dalı emekli öğretim üyesidir. Psike İstanbul ve Ankara Çağdaş Psikanalitik Psikoterapiler Derneğinde yönetim kurulu ve alt kurullarında sorumlu görevlerde bulunmuştur. Washington Psikiyatri Okulunda "Gözlemsel Çalışmalar: Klinik Çalışmalarda Görülmeyeni Görmek" eğitimini tamamlamıştır ve halen aynı programda öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Yurtiçi ve yurtdışında yayımlanmış bilimsel makaleleri, yurtiçinde yayımlanmış kitap editörlükleri ve bölümleri vardır. On yılı aşkındır Uluslararası Psikanaliz Dergisi Türkçe Yıllık Yayın Kurulu üyesi ve çevirmenlerinden biridir.

Sunuş

Uluslararası Psikanaliz Yıllığının 13. sayısı ile okurlarımızla tekrar buluşmaktan dolayı mutluyuz. Bu sayının ana temasını “*Toplumsal Acı/ Toplumsalın Acısı*” olarak belirledik.

Geçen sayının son hazırlıkları COVID-19 salgınının başlangıç dönemine denk gelmişti. Bu sayı da salgının hız kesmeden devam ettiği zorlu bir dönemde yayına hazırlandı. Aşılamanın başlaması ve yaygınlaşması umut verici olsa da birbiri ardına yaşanan kayıplar, kayıp ve ölüm tehdidinin yarattığı kaygı, korku, şaşkınlık ve inkâr gibi çeşitli duygular kolektif ruhsalığa damgasını vurdu. Kapanma ve kısıtlamalarla birlikte dünya genelinde etnik azınlık gruplarına, göçmenler, mülteciler, evsizler, LGBTİ+ bireyler gibi ötekileştirilen gruplara yönelik şiddet arttı. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi raporuna göre, küresel olarak 15 ile 49 yaşları arasındaki 200 milyonu aşkın kadın ve kız çocuğu ev içi şiddete maruz kaldı (Ararat, Bayazıt, Başbay, Alkan, 2021). Türk Tabipler Birliği, doktorların ve sağlık çalışanlarının hasta ve hasta yakınları tarafından şiddete uğramaları da dahil olmak üzere içinde buldukları zor koşulları sarsıcı bir sosyal medya etiketiyle ifade etti: #ölüyoruz. Doğayı ve doğadaki tüm canlıları etkileyen insan eliyle yaratılan şiddet ve felaket, son olarak da kıyıları müsülajla kaplanan Marmara Denizini vurdu. Yukarıda belirtilen dış gerçeklikteki travma nitelikli tüm bu deneyimler ve bunların tetiklediği toplumsal acı, seans odasına farklı şekillerde nüfuz ederek çeşitli aktarım-karşıaktarım düzenlenişlerini ortaya çıkartıyor. Peki ama “toplumsal” olanın, “toplumsal acı” ya da “toplumsalın acısı” kavramlarının psikanaliz kuramındaki yeri nedir; bu kavramlar psikanalitik olarak nasıl tanımlanır? Yıllığın açılış bölümünde yer alan yazılar işte bu sorulara yanıt arıyor.

Yıllık'ta yer alan ilk yazı, Mayıs 2021'de kaybettiğimiz *The International Journal of Psychoanalysis*'in (IJP) Avrupa editörü Jorge Canestri'ye ait. Canestri, “**Gampel ve Puget'nin Çalışmalarına Giriş**” başlıklı metninde, Yolanda Gampel'in “El dolor de lo social” (“Toplumsalın Acısı”) ve Janine Puget'nin “Qué difícil es pensar uncertidumbre y perplejidad” (“Belirsizliği ve Şaşkınlığı Düşünmek Ne Denli Zor”) başlıklı makalelerini güncel bir bağlam içine oturtuyor. Canestri 2002 tarihli bu iki makalenin IJP'de yayımlanma serüvenini ve bugün neden önemli olduklarını anlatıyor. Gampel ve Puget bu iki metinde psikanaliz kuramında eksik olduğunu düşündükleri bir noktayı irdelerler: “Toplumsal”, “toplumsal öznellik”, “toplumsal acı” ve “toplumsalın acısı” kavramları nasıl tanımlanmalıdır? Canestri, kolektif travmalara güçlü bir psikanalitik bakış getiren Gampel ve Puget'nin çalışmalarını birlikte ele alarak ve görüşlerini anlaşılır bir dille özetleyerek okurun bütünlüklü bir bakış açısı edinmesini kolaylaştırıyor. Psikanaliz alanında önemli katkıları olan Jorge Canestri'yi saygıyla anıyoruz.

Okurların uzun yıllardır İstanbul Psikanaliz Derneği'yle bağlantısı üzerinden travma alanındaki katkılarına aşına olabileceği Yolanda Gampel, “**Toplumsalın Acısı**” adlı makalesinde, “toplumsalın acısını” “bir kolektif olarak insan ilişkilerinden kaynaklanan ıstırap” olarak tanımlıyor ve klinik uygulamada bu deneyimi iletebilen göstereni, Shoah'nın izleri üzerinden giderek sorguluyor. Toplum-devlet şiddetinin etkilerini ifade etmek için “radioaktivite” terimini bir metafor olarak kullanan Gampel, bu tür şiddetin nasıl ruhsal işleyişin her alanına derinden ve fark edilmeden nüfuz ederek simgeleştirme kapasitesinde hasara yol açtığını İsrail örneği üzerinden ele alıyor. Bu tip travma nitelikli toplumsal şiddet deneyimleri yaşayan bireylerde güvenlik arka planı ile tekinsizlik arka planının etkilendiğini ve travma sonrası ruhsal sağkalm mücadelesinde bu iki arka plan arasındaki bölünmüşlüğe ihtiyaç duyulduğunu ileri sürüyor.

Kasım 2020'de kaybettiğimiz Janine Puget, Arjantin'de Kirli Savaş sırasında işkence görmüş kişilerle ve zorla kaybedilenlerin yakınlarıyla klinik alanda çalışmış, toplumsal travma ve grup terapisi alanlarında psikanalize önemli katkıları olan bir klinisyen ve kuramcı. Janine Puget, “**Belirsizlik ve Şaşkınlık Hakkında Düşünmek Ne Denli Zor?**” başlıklı makalesinde toplumsal acıyı ve toplumsal ıstırapı öznelliklerarası, öznelliğiçi, öznellikötesi alanlar açısından yeniden ele alıyor. Toplumsal kavramını kolektif kavramıyla tanımlamayı öneriyor ve kolektifin birlikte olmaktan *vínculo* (bağ)

kurmaya geçtiği zaman özneleştirici potansiyelini edindiğini ileri sürüyor. Toplumsal bir kolektife aidiyetin kişiyi belirsizlik ve öngörülemezlikten koruma yanılması yarattığını ve belirsizliğin, şaşkınlık olarak tezahür ettiğini iddia ediyor. Son olarak, Arjantin’de işkence görmüş, politik tehdit altında olan ya da işini kaybettiği için hayatı ve dolayısıyla geçim kaynağı tehdit altında olan hastalarla yapılan klinik çalışmalarından bahsediyor. Puget bir seans örneğiyle bu durumlarla çalışırken ortaya çıkan aktarım-karşıaktarım dinamiklerini ele alıyor.

Rosine Jozef Perelberg¹ “**Psikanaliz ve Toplumsal Şiddet: Uygarlığın Huzursuzluğu Yeniden**” adlı makalesinde, toplumsal şiddeti ve kolektif travma yaratan olayları anlamak için psikanalizin elindeki araçları sorguluyor. “Toplumsal” olanın psikanalitik kavramsallaştırmalarda nasıl bir yer tuttuğunu ve birey ile toplum arasındaki ilişkiyi, Freud, Gampel, Puget, Green, Winnicott ve Faimberg gibi konuya önemli katkılarda bulunan yazarların öne sürdüğü kavramlar doğrultusunda inceleyerek ve nihai olarak daha önce öne sürdüğü “katledilmiş baba”, “ölu baba” ve “ölu babanın katli” kavramlarıyla bunları şekillendirerek toplumsal şiddetin bireysel izdüşümlerini ele alıyor.

Yılığın ana temasını içeren açılış bölümünü pandeminin psikanaliz çerçevesinde yarattığı değişiklikler ve psikanaliz süreci üzerindeki etkilerini ele alan “**Analist İş Başında**” bölümü izliyor. Bildiğiniz gibi, pandeminin ortaya çıkışıyla birlikte pandemi ve psikanaliz çerçevesi üzerine hızla pek çok yazı yazıldı ve yoğun ilgi gören webinarlar düzenlendi. Bunlar, analist ve analizanın “dünyalarının örtüştüğü”, konfor alanımızdan çıkmayı gerekli kılan belirsizliklerle dolu bu süreçte bize rehberlik etti. Pandemi henüz bitmemesine rağmen ilk şok atlatıldı ve süreçte belli bir yol kat edildi. Bu sayıda bu konuya yer vermenin, yeni teknolojilerin analiz pratiğine etkilerini *après-coup* (sonradan) anlamlandırmamıza yardımcı olacağını düşünüyoruz. Bu bölümün ilk makalesi olan “**J Vakası: Pandemi Sırasında Psikanalist olarak Çalışmak**”ta farklı analistlerin tartışmasına zemin hazırlamak üzere 50’li yaşlarda, anadili İngilizce olmayan ancak İngilizceyi akıcı şekilde konuşan ve bu dilde çalışan bir kadın analistin sunduğu bir vaka yer alıyor. Gizliliği korumak amacıyla analistin kimliği saklı tutuluyor. Öncelikle J vakasının

1 R. J. Perelberg’in geçmiş sayılarda yer alan makaleleri için bkz. “Kadına Kadına Analizlerde Aşk ve Melankoli (UPY 2018, Çev. M. Tanık Sivri); “Olumsuz Varsanılar, Rüyalar ve Varsanılar: Çerçeveleyen Yapı ve Analitik Ortamdaki Temsili” (UPY 2017, Çev. N. Erdem).

tarihçesi veriliyor, ardından kapanma sürecinde gerçekleştirilen üç teleanaliz seansı sunuluyor. Vaka sunumunu Francis Grier (Britanya Psikanaliz Cemiyeti), Bernard Chervet (Paris Psikanaliz Cemiyeti), Lena Theodorou Ehrlich (Michigan Psikanaliz Enstitüsü) ve Abbot A. Bronstein'in (San Francisco Psikanaliz Merkezi) vaka üzerine tartışmalarını içeren yazıları izliyor.

Francis Grier, klostro-agorafobik ikileme aşırı derecede meşgul olduğunu düşündüğü J vakasının bu ikileminin, COVID-19 kapanmasının getirdiği çerçeve değişikliğiyle nasıl ortaya çıkabileceğini sorguluyor ve pandemi öncesi ve sonrası gerçekleşen seansları karşılaştırıyor. Bu vakada, dış gerçeklikteki değişime rağmen psikanaliz sürecinin devam edebilecek kadar güçlü olduğunu, bunun sadece analist ve analizanın beş yıllık sıkı analiz geçmişlerine bağlı olmadığını, seans odasına geri dönme beklentisi içinde oldukları için telefonda gerçekleşen seansları hayali birlikteliklerini simgesel olarak yeniden yaratmak için kullanmalarına bağlı olduğunu ileri sürüyor.

Bernard Chervet'ye göre, beş yıldır analizde olan J'nin pandemi öncesi ve sonrasını yansıtan seansları "görüşme odasındaki ile uzaktan yapılan seanslar (uzaktan analiz) arasındaki farklar üzerine olan düşünceleri paylaşmak için açıkça bir davettir. Bulaşıcı bir hastalık riski çerçeve değişikliğini dayatmıştır. Dayatılmış bağlamı göz önünde bulundurmak önemlidir. Bu sebeple, bu bağlamla ilişkili çağrışımsal söylem ikinci bir seviyede dinlemeyi gerekli kılar". Pandemi öncesindeki iki seansta "klasik çerçevenin ve temel kuralın teşvik ettiği gerilemenin cazibesi ve buna karşı geliştirilen direnç hâkimdir". Oysa pandemi sonrasındaki seanslar güncel travmanın etkisi altındadır ve "çocukluktan erişkinliğe uzanan gelişimsel ilerlemeye ilişkindir, hayalleme ve düşümler yolu ile çocukluk veya bebeklik dönemine ait gerileyici içeriklere neredeyse hiç erişim vermezler". Yazar sonradan etki, anılarla hatırlama, içeriksiz hatırlama ya da eylemle hatırlama, ilerleyici ve gerileme süreçleri, çocukluk çağı ve özdeşleşimsel geçmiş, Oidipus nitelikli nesnelere gibi metapsikolojik kavramları kliniğin içinden çalıştırıyor ve gösteriyor.

Lena Theodorou Ehrlich, bu makaleyi ofiste ve telefonda gerçekleştirilen analiz seanslarındaki süreçleri karşılaştırarak incelemek için bir fırsat olarak görüyor. Analistin bu beş yıllık analizden elde ettiği geniş klinik malzemedeki seçtiği kısımların bilinçdışı veya önbilinçli aktarım/karşıaktarım tezahür ve canlandırılmalarının onda uyandırdığı çağrışımları temsil ettiğini varsayıyor. Telefonda buluşmanın analiz sürecini nasıl etkilemiş olabileceğini ele alırken ofisteki seans ile teleseans arasındaki farklılık ve

benzerlikleri tartışıyor. Bir analistin telefonda analiz çerçevesinden analitik fayda sağlamasında belirleyici olan etkenlerden birinin analistin çerçeveye yönelik karşıaktarımı olduğunu öne sürüyor ve analistleri şu konuda uyarıyor: “Analistin telefonda analiz çerçevesine karşı bilinçli veya bilinçdışı bir önyargısı varsa, hastalarının çerçeveye tepkilerini, ofisteki çerçevede olduğu gibi direnç ve/veya aktarım/karşıaktarım tezahürleri olarak görmeyebilir ve bu sebeple bunları anlamlandırma fırsatını kaçırabilir”.

Abbot A. Bronstein pandemi nedeniyle J'nin teleseanslarla devam eden analizine bu yeni ortamın getirdiği değişimler açısından bakıyor. Yeni psikanalitik ortamı “Artık, üç değil iki boyutlu bir ortam kullanmak durumundaydık; hâlâ canlı ve karşılıklı etkileşimin olduğu bir ortamdı bu, ancak alışılmış işaretler yoktu ve gayet sıra dışı bazı ilaveler vardı” sözleriyle tanımlıyor. Bronstein tartışmasında, bu yeni bağlam içerisinde analistin, yorumlarının anlamlı ve yerinde olmasını sağlayan canlı bir aktarım ilişkisi bulup bulamayacağı sorusuna yanıt arıyor. Teleanalizde hastalarımızın kişisel dünyalarına farklı bir şekilde nüfuz ettiğimizi vurgulayan yazar bu yeni durumun doğurduğu olası sonuçları normalleştirerek sessizce geçiştirmek yerine bu farklılığı kabul etmemizin ve hep akılda tutmamızın önemli olduğunu belirtiyor. J vakasından ele aldığı örnekler bu görüşünü destekliyor.

“Analist İş Başında” bölümünden sonra, Yıllık üstbenlik konulu üç makaleyle devam ediyor. Heinz Weiss², “Üst-benliğin Kısa Tarihi ile Birlikte Üç Makaleye Giriş” makalesinde Freud'un çalışmasında üstbenlik kavramının kökenini ve kavramın farklı psikanaliz gelenekleri tarafından daha ileri seviyede derinlemesine işlenmesini inceliyor. Ayrıca IJP'de yer alan üstbenlik üzerine üç makaleyi de tanıtıyor. Bu makalelerden “Sapkın ve Psicotik Üstbenlik” (F. de Masi) ile “Sosyolojik ve Sosyo-Psikolojik Analizlerde Üstbenlik Kavrayışları” (V. King, G. Schmid Noerr) Yıllık'ın bu sayısında da yer alıyor. Weiss'in makalesi birçok kuramcının üstbenliği nasıl ele aldığına dair çalışmaları izleyen bir bakışa sahip. Weiss, ilk olarak kavramın kurucusu Freud'un çalışmalarını inceliyor. Freud'a göre üstbenliğin sadece ilk iç nesne olmadığını aynı zamanda bireysel ruhsal yapı ile toplum ve toplulukları kavrayış arasındaki bağ olduğunu vurguluyor. Makalenin devamında Fenichel'in “cezalandırma ihtiyacından” bahsederek, benlik psikolojisi gele-

2 H. Weiss'in geçmiş sayılarda yer alan makaleleri için bkz. “Yapısal Bir İlke ve Zihinsel Yaşamın Örgütleyicisi Olarak Bilinçdışı Düşlem: Kavramın Freud'dan Klein ve Takipçilerinden Bazılarına Uzanan Evrimi” (UPY 2018, Çev. N. Taşkıntuna).

neğindeki benlik ve üstbenlik arasındaki ilişkiye değiniyor. Fransa’da René Laforgue’nin üstbenliğin sadizmi ve bu sadizmin benliği “dönüştürmek” ve hükmetmek için uyguladığı baskıyı ifade etmesi ile Melanie Klein’in çalışmalarında üstbenliğin izlerine yer veriyor.

Franco De Masi³ “**Sapkın ve Psikotik Üstbenlik**” adlı makalesinde, kökeni, anlamı ve işlevi göz önüne alındığında üstbenliğin, klinik psikanaliz çalışmasında gözlemlenen patolojik çarpıtmalardan kolayca etkilendiğini tartışıyor. İlkel üstbenlik ile onun patolojik karşılığı arasında bir ayrım yapılması gerektiğini belirtiyor. Bazı klinik durumlar ilkel yönleri belirgin şekilde ön planda olan bir üstbenliği içerirken, diğer durumlarda baştan çıkarıcı, baskın veya göz korkutan yönleri ortak olsa bile ilkel üstbenlikten kaynaklanmayan psikopatolojik yapılarla karşılaştığını öne sürüyor.

Vera King ve Gunzelin Schmid Noerr’nin “**Sosyolojik ve Sosyo-Politik Analizlerde Üstbenlik Kavrayışları**” başlıklı makalesi, üstbenliğin hem psikanalitik kavrayışını hem de toplumsal oluşumlarını ele alarak üstbenlik kavramına dair tarihsel bir bakış sunuyor. Sosyoloji ve psikanaliz arasındaki ilişkiden hareketle bu makale, üstbenlik kavramı ve ona bağlı olarak otoriterliğin oluşumu ve dinamiklerini ele alıyor. Otoritercilik, uyum ve ahlâk kavramlarıyla ilgili Freud’un kültürel analizleriyle bağlantılı olarak Frankfurt Okulunun otoriter kişilik üzerine yaptığı çalışmalara yer veriliyor. Son olarak, dijital dünyada üstbenliğin dışsallaştırılmasının ve utanç duygusunun günümüzdeki tezahürleri örneklerle paylaşılıyor.

Daha önceki sayılarda “Can Sıkıntısı Üzerine: Ruhsallığın Kapsüllenmiş Parçalarıyla Yakın Bir Karşılaşma” (2010) ile “Duraklamayı Aşmak: Hayalleme, Rüyalastırma, Karşı-Rüyalastırma” (2014) metinlerine yer verdiğimiz Avner Bergstein “**Şiddetli Coşkular ve Yaşamın Şiddeti**” başlıklı makalesinde, Bion’un düşüncesine dayanarak şiddetin, bireyin zihinsel olarak derinlemesine işleyemediği miktarda bir uyarılmanın sonucu olabileceği fikrini öne sürüyor. Coşkusal parçalar kapsayıcı bir nesnede yuva bulamadıklarında yansıtmanın ağırlaşp yoğunlaştığı bir kısır döngü başlar. Bozulmuş bir düşünme kapasitesi, dayanılmaz bir çalkantı yaratan veya çoğu zaman isimsiz bir dehşetle sonuçlanan bir içsel işkence hali oluşturarak şiddete özgü coşkuların fiziksel ifadesine katkıda bulunur. Bergstein, kişinin coşkusal ger-

3 F. de Masi’nin geçmiş sayılarda yer alan makaleleri için bkz. “Ölüm Dürtüsü Kavramı Klinik Alanda Hâlâ Kullanılı mı?” (UPY 2016, Çev. N. Taşkıntuna).

çekliğiyle temas halinde olma zorunluluğuyla, bu karşılaşmanın gerektirdiği aşırı acıdan kendini koruma ihtiyacı arasında sürekli olarak yinelenen mücadelenin ömür boyu sürdüğünü öne sürüyor. Yazar, acı verici ruhsal gerçeklikle temasa geçmeye karşı hem analistte hem de analizanda devreye giren yoğun güçleri klinik malzeme üzerinden ele alıyor.

Björn Salomonsson'un "Ebeveyn-Bebek Terapisinden Esinlenen Erişkin Psikanalizi: Bebeklik Dönemi Travmasını Yeniden İnşa Etme" adlı makalesinin hem çocuklarla hem de erişkinlerle çalışan uzmanların ilgisini çekeceğini düşünüyoruz. Salomonsson bu makalede Bebekler ve Ebeveynlerle Psikodinamik Terapinin (BEPT), erişkin terapisinde çalışmaya nasıl ilham verebileceğini bir klinik örnekle tartışıyor. Yazara göre BEPT'yi çocuk çalışmasından ayıran önemli bir özellik vardır; çocuk terapisti ebeveynlerle ayrı görüşürken, BEPT terapisti bebek ve ebeveyn(ler)le birlikte görüşür. Bir çocuk kelimelerin sözlük anlamlarını anlar, oysa bebek anlamaz. Salomonsson Freud gibi çocukluk çağı kalıntılarının erişkinde var olmaya devam ettiğine inandığı için, BEPT'nin klinisyenlerin bu görüngüyü daha çabuk kavramasına ve deneyimlemesine yardımcı olabileceği varsayımını ortaya atıyor. Bebek ve çocuklarla yapılan psikanalitik çalışmalara ilgi duyan okurlar, Björn Salomonsson'un Majlis Wingberg Salomonsson'la kaleme aldığı, Çocuk ve Psikanaliz başlıklı sayımızda yer alan "Yakınlığın Engelle Karşılılaşması ve Yeniden Kurulması: Bir Kız Çocuğun Bebekliğinden Çocuk Psikoterapisine Takibi" (2018) yazısını da okuyabilirler.

Yılığın kapanış makalesi, uzmanlık alanı epistemoloji ve psikoloji/psikanaliz tarihi olan akademisyen ve araştırmacı Fátima Caropreso'nun "Sabina Spielrein'in Dilin Kökeni ve Gelişimine Dair Kuramı". Caropreso bu makalesinde psikanaliz tarihinin önemli figürü Sabina Spielrein'in ufuk açıcı iki çalışmasını derinlemesine inceliyor. Yazar, Spielrein'in dil üzerine özgün bir psikanalitik bakış açısı geliştirdiğini, dilbilim ve nöroloji bilgisini psikanalize özgü hipotezlerle ve kendi gözlemleriyle bir araya getirerek hem dilin hem de düşüncenin kökenlerinin ve işleyişinin anlaşılmasına yenilikçi bir katkı sağladığını ortaya koyuyor. Caropreso'nun da gösterdiği gibi, Spielrein dilin gelişimiyle ilgili iki ana çalışması olan "Çocuğun 'Baba' ve 'Anne' Kelimelerinin Kökeni" (1922) ve "Çocukların Düşüncesi, Afazi ve Bilinçaltı Düşünce Arasındaki Bazı Benzerlikler" (1923) isimli makalelerinde dilin bilinçaltından yaratıldığını ve bu nedenle dilsel boyutun bizi hep çocuksu düşünce deneyimine ve süreçlerine götürdüğünü oraya koymakta-

dır. Çocuksu düşünceler ise ataların deneyimiyle olan bağlarıyla bütünsel anlamlarına kavuşur. Caropreso'nun çalışması psikanaliz içinden ve dışından dilbilimle ilgilenen araştırmacıların ilgisini çekecek farklı ve üretken bir bakış açısı sunuyor.

Son olarak; *The International Journal of Psychoanalysis*'te yayımlanan bazı güncel makaleleri PEP'te yer alan IJP Open bölümünden yayımlanmadan önce okuyabilir, yorumlarınızla makalelere katkıda bulunabilirsiniz. Uluslararası Psikanaliz Yıllığı'yla ilgili haber ve gelişmelere Facebook (<https://www.facebook.psikanalizyilligi.com>), Twitter (PsikanalizYill) ve bloğumuzdan (<http://psikanalizyilligi.com>) ulaşabileceğinizi hatırlatır, keyifli ve verimli okumalar dileriz.

MELİS TANIK SİVRİ, HAZİRAN 2021
Türkçe Uluslararası Psikanaliz Yıllığı Editörü

KAYNAKÇA

- Ararat, M., Bayazit, M., Başbay, P. Alkan, S. (2021, Mart 12). *Salgın Sürecinde Çalışma Hayatı ve Ev İçi Şiddet*. Haziran 2021 tarihinde, https://turkey.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/badv_salginsurecindeevicisiddetvecalismahayati_2021.p adresinden alınmıştır.
- Bergstein, A. (2010). Can sıkıntısı üzerine: Ruhsallığın kapsüllenmiş parçalarıyla yakın bir karşılaşma. (Ş. Postacı Sunar, Çev.), *Ulusl. Psikanaliz Yıllığı*, 2, 99-199.
- Bergstein, A. (2014). Duraklamayı aşmak: Hayalleme, rüyalaştırma, karşı-rüyalaştırma. (M. Tanık Sivri, Çev.), *Ulusl. Psikanaliz Yıllığı*, 6, 153-186.
- Salomonsson, B., Wingberg Salomonsson, M. (2018). Yakınlığın engelle karşılaşması ve yeniden kurulması: Bir kız çocuğun bebekliğinden çocuk psikoterapisine takibi. *Ulusl. Psikanaliz Yıllığı*, 10, 1-19.